

Privatøkonomisk rutediagram - Danmark v2022.1

Faser:

Step 0: Budgettér, reducer udgifter og sæt realistiske mål

Step 1: Opbyg en nødopsparing/buffer

Step 2: Afbetal lån og spar op til større nødvendige indkøb

Step 3: Få styr på dine pensionsforhold og dine børns fremtid.

Step 4: Spar op til andre formål

Læg et budget

Et overblik over dine udgifter og indtægter er fundamentalt for en sund privatøkonomi

Er du ansat på en overenskomst med fritvalgsordning?

En fritvalgsordning giver mulighed for at man kan vælge imellem ekstra udbetalt løn eller højere pensionsindbetaling. Hvis du er hårdt økonomisk presset, kan det være en fordel at få pengene udbetalt. Fritvalgsbeløbet er oftest imellem 0,4 og 4% af din løn.

Betal din husleje/huslån

Undersøg om du opfylder kravene til at få boligstøtte

Køb mad

Du kan spare mange penge ved at gå efter tilbud, spise mindre kød og lave mad selv

Betal essentielle regninger

Strøm, vand, varme m.m

Opbyg en nødopsparing

1 måneds leveomkostninger eller 10.000 kr alt efter hvad der er størst. Brug en indlånskonto dækket af indskydergarantifonden (GII). Formålet med en nødopsparing er så du ikke er afhængig af at stifte gæld ved uforudsete udgifter, eksempelvis boder, reparation på bil, tandlæge, medicin osv.

Betal ikke-essentielle regninger

Forsikringer, fagforening, internet, telefon osv

Betal minimumsbetalingerne på alle dine lån

Hvis du ikke betaler minimumsbetalingerne på dine lån, kan det medføre høje gebyrer

Meld dig ind i en A-kasse

Beløbet kan trækkes fra i skat og sikre dig en indkomst hvis du skulle blive arbejdsløs. Alt efter hvilken branche du arbejder i, kan det give mening ikke at være medlem af en A-kasse, hvis du har meget høj jobsikkerhed. Du kan eventuelt vente med at melde dig ud af A-kassen indtil du har opbygget en stor nødopsparing/buffer

Betal indkomstafhængige udgifter

Transport, eventuelt internet/telefon alt hvad der er nødvendigt for at du kan beholde dit arbejde/indtægt

Har du lån med over 8% i ÅOP?

Ja

Afdrag så meget som muligt på disse lån indtil de er helt afbetalte

Økonomisk set giver det mest mening at afdrage på de lån med højst ÅOP først, det kan dog give større motivation at afdrage de små lån først, så antallet af lån hurtigere bliver mindre og din situation kommer til at virke mere overskuelig.
Google: Debt Avalanche vs. Debt Snowball

Nej

Forøg din nødopsparing så du kan klare dig i 3-6 måneder hvis du skulle miste dit arbejde

Brug en indlånskonto dækket af GII. Desto større udsving der er i din indkomst, desto større nødopsparing/buffer bør du have. Hvis du ikke er medlem af en A-kasse, så kan det give mening at have en endnu større nødopsparing

Kontakt dit pensionselskab eller bank og lav en aftale med dem.

Nej

Note om ratepension:
Indbetalingerne kan trækkes fra i skat, og kan derfor være en fordel hvis man betaler topskat. Dog skal man være opmærksom på at en meget stor ratepension, ville kunne betyde at du vil blive modregnet i din folkepension og muligvis betale topskat af dine udbetalinger.

Ansvarsfraskrivelse:
Rutediagrammets indhold er alene beregnet til almindelig oplysning og kan aldrig stå alene som grundlag for en eller flere økonomiske beslutninger. Det tilrådes at søge alternative informationer og oplysning og evt. kvalificeret rådgivning hos en finansiel rådgiver.

Har du lån med 4-8% i ÅOP?

Ja

Afdrag så meget som muligt på disse lån indtil de er helt afbetalte

Økonomisk set giver det mest mening at afdrage på de lån med højst ÅOP først, det kan dog give større motivation at afdrage de små lån først, så antallet af lån hurtigere bliver mindre og din situation kommer til at virke mere overskuelig.
Google: Debt Avalanche vs. Debt Snowball

Nej

Start en aldersopsparing og indbetal det maksimale beløb (5.500 kr i 2022)

Undersøg først om du allerede har en igennem din arbejdsgiver pension. Kan undlades hvis du ikke selv ønsker at administrere din pensionsopsparing. Se rutediagram om passiv investering

Vil du selv administrere din pensionsopsparing?

Nej

Opret en ASK, ratepension eller invester i friemidler

Indbetal så du i alt rammer 15% af din årlige bruttoløn hvert år. Hvilken type depot du skal benytte og i hvilken prioritet kommer an på om du betaler topskat
Se rutediagram om passiv investering.

***)** Hvornår du kan begynde at få udbetalt dine pensionsopsparinger afhænger af om du har oprettet depotet før 1/1-2018, så fald kan du starte dine udbetalinger 5 år din folkepensionsalder

Forventer du at skulle gøre dyre nødvendige indkøb i den nærmeste fremtid (indenfor 5 år)?

Bil for at kunne komme på arbejde, uddannelse, indskud på bolig, osv

Ja

Indbetaler du samlet minimum 15% af din bruttoløn til dine pensionsordninger?

Ja

Har du børn?

Ja

Overvej at starte en børnsopsparing

Du kan maks indbetale 6.000 kr årligt og maks 72.000 kr i alt.
Se rutediagram om passiv investering

Spar det nødvendige beløb op

Brug en indlånskonto dækket af GII.

Tillykke! Du har nu en sund privat økonomi.

Du har nu følgende muligheder:

Gældsfrihed

Økonomisk set giver det mest mening at afdrage på de lån med højst ÅOP først, det kan dog give større motivation at afdrage de små lån først, så antallet af lån hurtigere bliver mindre og din situation kommer til at virke mere overskuelig.
Google: Debt Avalanche vs. Debt Snowball

Har du nogle økonomiske mål du gerne vil opnå inden du går på pension?

Eksempelvis en stor rejse, bil, øget forbrug, større økonomisk uafhængighed, større opsparing til dine børn, blive gældsfri osv

Jeg vil gerne have flere penge til rådighed efter jeg runder folkepensionsalderen eller tidligst 3/5* år før.

Opret en ASK, ratepension eller invester i friemidler
Hvilken type depot du skal benytte og i hvilken prioritet kommer an på om du betaler topskat
Se rutediagram om passiv investering

Jeg vil gerne kunne trække mig tilbage fra arbejdsmarkedet mere end 3/5* år før folkepensionsalderen.

Herunder FIRE

Hvis tidshorisonten er +5 år så invester i friemidler. Start med at indbetale maks beløbet på en aktiesparekonto

Se rutediagram om passiv investering

Hvis pengene skal bruges indenfor 5 år, anbefales det at du spare op på en almindelig indlånskonto dækket af GII

Opret en ASK og/eller aldersopsparing til dine børn.

Se rutediagram om passiv investering

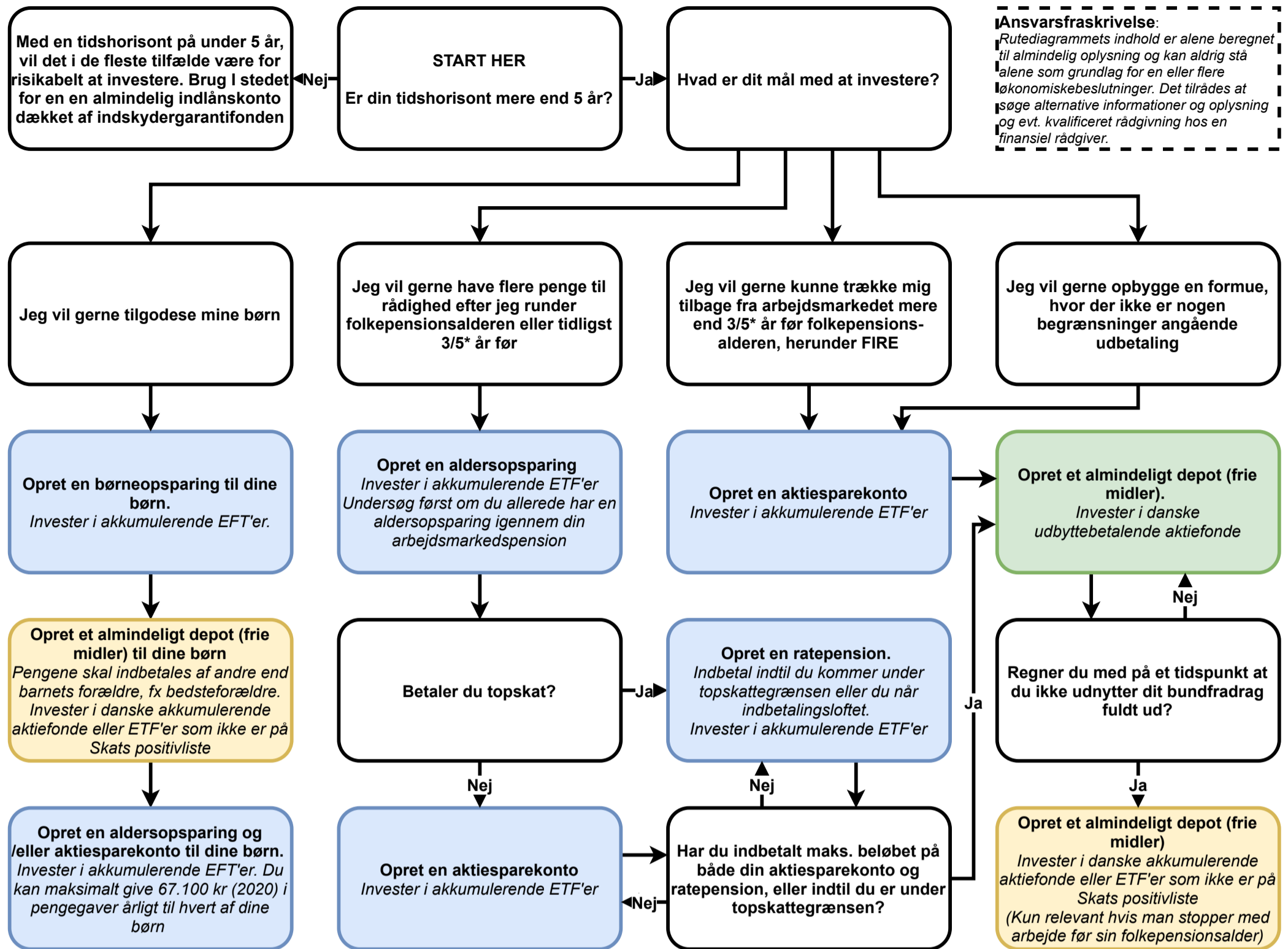
Opret en ASK, ratepension eller invester i friemidler

Hvilken type depot du skal benytte og i hvilken prioritet kommer an på om du betaler topskat
Se rutediagram om passiv investering

Investér i friemidler. Start med at indbetale maks beløbet på en aktiesparekonto

Ratepension kan tidligst blive udbetalt 3/5* år før pensionsalderen.
Se rutediagram om passiv investering

Rutediagram til passiv investering i aktier - Danmark v2022.1

Oversigt over de forskellige investerings produkter

Akkumulerende ETF'er fra skats positivliste.
 Fordelen ved disse er en lav ÅOP og at udbyttet automatisk bliver geninvesteret. Ulempen er at de fleste banker opkræver et relativt stort depotgebyr for opbevaring af udenlandske ETF'er, samt at de altid er lagerbeskattede, sidstnævnte har dog ikke betydning for pensionsopsparinger og ASK, som altid er lagerbeskattede, eller børneopsparinger hvor afkastet er skattefrit.
 Eksempel på en portefølje:
 80-90% iShares MSCI World (IE00B4L5Y983)
 10-20% iShares MSCI EM IMI (IE00BKM4GZ66)

Danske udbyttebetalende aktiefonde.
 Fordelen ved disse er at de bliver realisationsbeskattede, og opnår derved højere rentes rente effekt. Ulempen er at de som regel har en lidt højere ÅOP sammenlignet med udenlandske ETF'er.
 Eksempel på en portefølje:
 100% Sparindex INDEX Globale Aktier KL (DK0060747822)

Danske akkumulerende aktiefonde eller ETF'er som ikke er på Skats positivliste.
 Disse bliver beskattet som kapitalindkomst, hvilket kan være en fordel hvis man ikke udnytter sit bunddrag, som eksempelvis er tilfældet ved små børn og folk der ikke har anden indkomst.
 Eksempel på en portefølje:
 100% INDEX Globale Aktier Min. Risiko Akk. KL (DK0060748127)

Oversigt over de forskellige depoter og beskatning

	Ratepension	Aldersopsparing	Aktiesparekonto	Børneopsparing	Almindeligt depot (frie midler)		
Tilladte investeringsprodukter	Alle, med enkelte undtagelser		Aktier, danske udbyttebetalende aktiefonde og ETF'er fra skats positivliste	Alle, med enkelte undtagelser	Aktier og udbyttebetalende danske aktiefonde	Udenlandske og akkumulerende danske aktiefonde og ETF'er fra skatspositivliste	Udenlandske og akkumulerende danske aktiefonde, herunder ETF'er som ikke er på skats positivliste
Beskatning	PAL-beskatning		Aktiesparekonto	Ingen	Aktieindkomst		Kapitalindkomst
Skattesats	15,30%		17%	0%	27 / 42%		Positiv kapitalindkomst: 37,7 / 42,7%. Negativ kapitalindkomst: 33,6 / 25,6%
Princip	Lagerbeskatning			Ingen	Realisationsbeskatning	Lagerbeskatning	Lagerbeskatning
Knækgrænse (2022)	Ingen				57.200 / 114.400 kr ugift / gift		Positiv kapitalindkomst: 47.400 / 94.800 kr. Negativ kapitalindkomst: 50.000 / 100.000 kr. ugift / gift
Håndtering af tab	Fremføres til modregning i senere års gevinster			-	Fremføres til modregning i senere års gevinster		Tab er fradragsberettiget i indværende år
Indbetalingsloft (2022)	59.200 kr årligt	5.500 kr årligt. 5 år før folkepensionsalderen er loftet 54.200 kr	103.500 kr i alt	6.000 kr årligt og maks 72.000 kr i alt	Ubegrænset		Ubegrænset
Bemærkninger (2022)	Indbetalinger kan trækkes fra i skat. Udbetalingerne sker i rater og tidligst 3/5* år før folkepensionsalderen, er skattepligtige og kan blive modregnet i pensionstillægget	Fleksibel udbetaling tidligst 3/5* år før folkepensionsalderen. Indbetalinger kan ikke trækkes fra i skat. Udbetalinger er skattefrie og bliver ikke modregnet i pensionstillægget	Gevinster og udbetalinger fra en aktiesparekonto bliver ikke modregnet i pensionstillægget eller SU	Kan oprettes når barnet er imellem 0 og 14 år. Bindingsperioden kan udvides fra 18 til 21 år. Der er ingen modregning fra børneopsparing	Aktieindkomst kan blive modregnet i pensionstillægget og SU. For SU først over knækgrænsen og ved pensionstillægget først over 5.000 for enlige og 10.000 for samlevende		Hvis man ikke har anden indkomst, kan gevinster trækkes fra i ens bundfradrag: Under 18: 37.300 kr. Fyldt 18: 46.600 kr. Kapitalindkomst kan blive modregnet i pensionstillægget og SU

* Hvornår du kan begynde at få udbetalt dine pensionsopsparinger afhænger af om du har oprettet depotet før 1/1-2018, så fald kan du starte dine udbetalinger 5 år din folkepensionsalder

	Ratepension	Aldersopsparing	Aktiesparekonto	Børneopsparing	Almindeligt depot (frie midler)		
Tilladte investeringsprodukter	Alle, med enkelte undtagelser		Aktier, danske udbyttebetalende aktiefonde og ETF'er fra skats positivliste	Alle, med enkelte undtagelser	Aktier og udbyttebetalende danske aktiefonde	Udenlandske og akkumulerende danske aktiefonde og ETF'er fra skatspositivliste	Udenlandske og akkumulerende danske aktiefonde, herunder ETF'er som ikke er på skats positivliste
Beskatning	PAL-beskatning		Aktiesparekonto	Ingen	Aktieindkomst		Kapitalindkomst
Skattesats	15,30%		17%	0%	27 / 42%		Positiv kapitalindkomst: 37,7 / 42,7%. Negativ kapitalindkomst: 33,6 / 25,6%
Princip	Lagerbeskatning			Ingen	Realisationsbeskatning	Lagerbeskatning	Lagerbeskatning
Knækgrænse (2022)	Ingen				57.200 / 114.400 kr ugift / gift		Positiv kapitalindkomst: 47.400 / 94.800 kr. Negativ kapitalindkomst: 50.000 / 100.000 kr. ugift / gift
Håndtering af tab	Fremføres til modregning i senere års gevinster			-	Fremføres til modregning i senere års gevinster		Tab er fradragsberettiget i indeværende år
Indbetalingsloft (2022)	59.200 kr årligt	5.500 kr årligt. 5 år før folkepensionsalderen er loftet 54.200 kr	103.500 kr i alt	6.000 kr årligt og maks 72.000 kr i alt	Ubegrænset		Ubegrænset
Bemærkninger (2022)	Indbetalinger kan trækkes fra i skat. Udbetalingerne sker i rater og tidligst 3/5* år før folkepensionsalderen, er skattepligtige og kan blive modregnet i pensionstillægget	Fleksibel udbetaling tidligst 3/5* år før folkepensionsalderen. Indbetalinger kan ikke trækkes fra i skat. Udbetalinger er skattefrie og bliver ikke modregnet i pensionstillægget	Gevinster og udbetalinger fra en aktiesparekonto bliver ikke modregnet i pensionstillægget eller SU	Kan oprettes når barnet er imellem 0 og 14 år. Bindingsperioden kan udvides fra 18 til 21 år. Der er ingen modregning fra børneopsparing	Aktieindkomst kan blive modregnet i pensionstillægget og SU. For SU først over knækgrænsen og ved pensionstillægget først over 5.000 for enlige og 10.000 for samlevende		Hvis man ikke har anden indkomst, kan gevinster trækkes fra i ens bundfradrag: Under 18: 37.300 kr. Fyldt 18: 46.600 kr. Kapitalindkomst kan blive modregnet i pensionstillægget og SU